

Programmabegroting 2023

Vastgesteld door raad

3 november 2022

Onderwijs

Portefeuillehouder: J. Klaase en M. Everhardt

Visie / strategisch doel

De gemeente Diemen wil jeugdigen (van 0 tot 23 jaar) gelijke kansen bieden op het gebied van voorschoolse voorzieningen, onderwijs en naschoolse activiteiten. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen in een kansrijke, veilige en stimulerende omgeving. Hierbij hebben wij extra oog voor de kinderen in achterstandssituaties en geven hen, indien nodig, extra ondersteuning.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Samen Diemen";
- Beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Diemen 2021;
- Kwaliteitskader peuteropvang gemeente Diemen 2019;
- Notitie Bredeschool vorming in Diemen;
- Notitie De toekomst van leerplicht in Diemen;
- Regeling Sociaal Medische Indicaties (SMI);
- Strategische visie onderwijshuisvesting gemeente Diemen 2017-2037;
- Subsidieregeling voorschoolse voorzieningen gemeente Diemen;
- Verordening Leerlingenvervoer gemeente Diemen 2019;

Structurele gevolgen Jaarstukken 2021

Binnen dit programma is geen sprake van structurele gevolgen Jaarstukken 2021.

Autonome ontwikkelingen

Onderwijsachterstandenbeleid

In 2023 start de nieuwe beleidsperiode voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Eventuele reserves uit de voorgaande periode mogen we gedeeltelijk meenemen naar de nieuwe beleidsperiode. Daarbij gaat het maximaal om de helft van het ontvangen budget in 2022.

Vanuit het regeerakkoord wordt de focus de komende jaren gelegd op de deelname van kinderen aan voor- en vroegschoolse educatie. Daarnaast is het versterken van de kwaliteit van de relatie tussen opvang en onderwijs een belangrijk thema.

We zetten de inzet van de Ouder Contact Functionaris (OCF) á € 35.000 structureel voort. De dekking hiervoor verloopt via de OAB-middelen.

Indexatie tarieven leerlingenvervoer

Jaarlijks worden per 1 januari de tarieven voor het leerlingenvervoer geïndexeerd aan de hand van de NEA-index. Dit is contractueel vastgelegd. De NEA-index wordt jaarlijks berekend door onderzoeksbureau Panteia in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit. De sterk stijgende brandstofprijzen van het afgelopen jaar hebben een groot effect op de kosten in de zorg- en taxivervoer. We moeten daarom rekening houden met een hoge NEA-index per 1 januari 2023. Niet alleen vanwege de explosief gestegen brandstofprijzen maar ook vanwege de inflatie en de druk op de lonen door het toenemende personeelstekort. De NEA-index wordt in oktober bekend gemaakt. Als blijkt dat het hier opgevoerde budget voor leerlingenvervoer in 2023 niet toereikend is, komen we daar in de eerste kwartaalbrief 2023 op terug.

Nieuwe ontwikkelingen

Consulent Wet Educatie en Beroepsonderwijs / beleidsondersteuner laaggeletterdheid

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid vanuit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) om taallessen aan te bieden aan haar laaggeletterde inwoners. Hier krijgt Diemen geormerkte middelen vanuit de Rijksoverheid voor. Om te zorgen dat al deze middelen ingezet kunnen worden en om laaggeletterdheid aan te pakken, heeft Diemen sinds begin 2021 breed ingezet op de aanpak van laaggeletterdheid. Eind 2021 is een consulent WEB / beleidsondersteuner laaggeletterdheid gestart. Inmiddels is duidelijk dat dit een zeer goede en nodige stap is geweest, want er blijkt een sterk groeiende behoefte. De verwachting is dat deze groei doorzet, zeker gezien de verwachte extra vraag vanuit Oekraïense vluchtelingen. Vanaf 2024 wordt het verplicht voor gemeentes om een gezinsaanpak laaggeletterdheid op te zetten. We hebben ook de ambitie om projecten te starten zoals Taal op school en de aanpak van laaggeletterdheid in de gemeentelijke organisatie. De nieuwe plek van de openbare bibliotheek in De Omval zal ook kansen bieden voor de aanpak van laaggeletterdheid.

Extra inzet daarvoor en voor het verwerken van de aanmeldingen blijft nodig. Daarom stellen we voor de functie consulent WEB/beleidsondersteuner laaggeletterdheid vanaf 2023 structureel op te nemen in de formatie voor 0,89 fte (€ 70.000).

Naast de formele taallessen, bieden we in Diemen ook informele sessies met taalmaatjes aan via het Leef- en Leerpunt. Dit kunnen we momenteel volledig opvangen door het WEB-budget, maar mogelijk gaan we hiervoor in de toekomst extra kosten maken.

Medewerker Leerplicht

Bij behandeling van het jaarverslag Leerplicht 2020-2021 is aangegeven dat de huidige formatie onvoldoende is om de wettelijke taken de komende jaren te blijven uitvoeren. Op basis van de veranderende rol van leerplicht in combinatie met de groei van het aantal kinderen en jongeren in Diemen stellen we daarom voor de formatie leerplicht uit te breiden met 0,67 fte (€ 60.000).

Gelijke kansen in het onderwijs

We gaan samen met de scholen de segregatie in het onderwijs tegen, die vaak al op jonge leeftijd ontstaat. Ter bevordering van de kansengelijkheid in het onderwijs bieden we in lijn met onze nota 'Diemen Divers en Inclusief' trainingen over inclusief onderwijs aan onze leerkrachten aan.

Verder willen we samen met scholen bijlessen en huiswerkbegeleiding in de schoolomgeving breder toegankelijk maken. Dit financieren we uit de middelen voor het onderwijsachterstanden beleid (OAB).

Daarnaast willen we de zomerschool voortzetten voor kinderen met een onderwijsachterstand. Om dit te realiseren hebben we structureel € 30.000 nodig.

Onderwijshuisvesting - Opstellen periodieke leerlingenprognose

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen naar school gaan in een gezonde, veilige en inspirerende omgeving. Bij nieuwbouw of renovatie blijven wij hierin investeren. Diemense leerlingen moeten zoveel mogelijk de kans krijgen naar een Diemense basisschool te gaan. We willen daarom de vinger aan de pols houden voor de ruimtebehoefte in het onderwijs. De ontwikkelingen in leerlingaantallen volgen we door periodiek leerlingenprognoses op te stellen om tijdig beslissingen te kunnen nemen.

Middelbare school

In 2018 is een intentieovereenkomst getekend tussen Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) en de gemeente Diemen gericht op het starten van een nevenvestiging van de OSB in Diemen bij voldoende aanmeldingen. Voor het realiseren van een nevenvestiging is overeenstemming in het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) noodzakelijk. Het RPO Amsterdam-Diemen 2020-2025 maakt het mogelijk voor de OSB om in deze periode een nevenvestiging in Diemen te starten. De gesprekken met OSB worden voortgezet om te komen tot een nieuwe poging voor een middelbare school in Diemen. Aandachtspunten daarbij zijn de mogelijke beschikbaarheid van een tijdelijk locatie in Diemen en het onderwijsconcept, zodat het passend is bij zowel de onderwijsvisie van de OSB als de keuzemotieven van de Diemense leerlingen en hun ouders.

Er wordt een Integraal Huisvestingsplan opgesteld om de gemeentelijke visie op onderwijshuisvesting voor de komende jaren te borgen. Hierbij wordt ook het voortgezet onderwijs bij betrokken.

Zie ook de programma's 'Vrije Tijd' en 'Gebiedsontwikkeling' waar is aangegeven dat de voorkeurslocatie voor een middelbare school onderdeel is van een integraal gebiedsontwikkelpoject.

Wat willen we bereiken?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling
Subdoelen
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd

Wat gaan we ervoor doen?

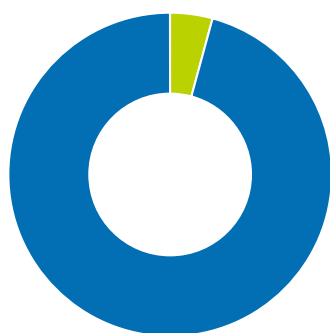
1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse, onderwijs- en naschoolse voorzieningen
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs en opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten)
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches)
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang
Subdoel 1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD
Subdoel 1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie en de doorgaande lijn
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners
1.3.3 - Subsidieren voorschoolse VVE-instellingen
1.3.4 - Toeleiden doelgroepkinderen naar VVE-instelling
Subdoel 1.4 - De zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer

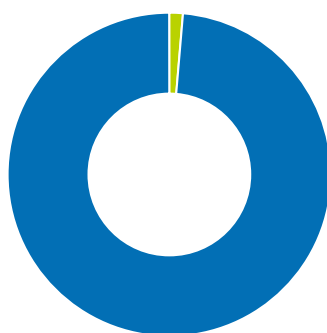
Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2020	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Begroot 2023
1.4.1 - Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	0	0	0	0
1.4.2 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	102	30	117	100
1.4.3 - % Vroegtijdig schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VO en MBO (verplicht)	2,9%	1,7%	1,7%	1,5%

Wat mag het kosten?

Onderwijs	2023	2024	2025	2026
Structurele lasten	-4.133	-4.113	-4.623	-4.597
Structurele baten	1.343	1.343	1.343	1.343
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-2.790	-2.770	-3.280	-3.254
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-2.790	-2.770	-3.280	-3.254

Lasten

Baten

● Onderwijs
● Overig

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties in het meerjarenperspectief

De stijging in 2024 ten opzichte van 2025 wordt voornamelijk veroorzaakt door de kapitaallasten voor de nieuwe middelbare school waarmee vooralsnog rekening is gehouden in de begroting.

Nieuw beleid

Nieuw beleid	2023	2024	2025	2026
Consulent Wet Educatie & Beroepsonderwijs / beleidsondersteuner laaggeletterdheid	-70	-70	-70	-70
Medewerker Leerplicht	-60	-60	-60	-60
Gelijke onderwijskansen in het onderwijs	-30	-30	-30	-30
Onderwijshuisvesting - Opstellen periodieke leerlingenprognose	-5	-5	-5	-5
Middelbare school	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	-165	-165	-165	-165

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2023	2024	2025	2026	Totaal	Afschrijving per jaar
# Middelbare school (600 a 800 leerlingen) ¹³			12.350		12.350	247
# Nieuwbouw basisschool ¹³			pm		-	-

Nieuw/gewijzigde investeringen

Investering	Jaar	Wijziging	Krediet
Middelbare school	2025	Gewijzigd	12.350
Uitbreiding huisvesting basisonderwijs	2025	Nieuw	pm

Middelbare school

In het investeringsplan is een budget van € 12,5 miljoen opgenomen voor de bouw van een middelbare school. In 2019 is een voorbereidingskrediet van € 150.000 toegekend voor onderzoek naar de mogelijkheid hiertoe. Dit resulteerde nog niet tot een investeringsaanvraag.

Op basis van de intentieovereenkomst, het nieuwe Integrale Huisvestingsplan Onderwijs en in samenhang met de renovatie/nieuwbouwplannen van sportcentrum Duran wordt onderzoek gedaan naar mogelijke scenario's in het plangebied. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt te zijner tijd het investeringsbedrag aangepast aan het gewenste scenario.

Voorstel is voor dit onderzoek een voorbereidingskrediet van € 250.000 beschikbaar te stellen. Dit budget wordt verminderd van het krediet van de middelbare school. Afhankelijk van de scenario's en de besluitvorming wordt dit voorbereidingskrediet meegenomen in het totaal beschikbaar te stellen krediet. Wanneer onverhoopt geen doorgang vindt van de plannen dan worden het voorbereidingskrediet ten laste van de algemene reserve gebracht.

¹³ # Dit investeringsbudget wordt middels een aparte raadsvoordracht toegekend.

De verwachting is niet dat de investering in 2025 al is gerealiseerd. Financieel gezien willen we alvast rekening houden met de toekomstige kapitaallasten. Door het investeringsbudget in 2025 te begroten begint de afschrijving in 2026. Zodoende houden we rekening met de extra kapitaallasten in ons meerjarenperspectief. De hoogte van het uiteindelijke benodigde investeringsbudget heeft uiteraard invloed op het meerjarenperspectief. De verwachting is dat het huidig opgenomen investeringsbudget niet toereikend zal zijn.

Uitbreiding huisvesting basisonderwijs

Op basis van het nieuwe integrale huisvestingsplan wordt de behoefte aan huisvesting voor het basisonderwijs bepaald. Al enkele jaren vraagt een basissschool binnen onze gemeente om vervangende nieuwbouw. Uit het geactualiseerde integrale huisvestingsplan zal blijken of dit aansluit op de prognoses. Vooralsnog is er in de begroting / het meerjaren-investeringsplan geen rekening gehouden met kosten voor vervangende nieuwbouw of uitbreiding van de onderwijshuisvesting.

